

25 anys de Llei d'Ús

Informe sobre

l'ensenyament

en valencià

El valencià en l'ensenyament

En el 25è aniversari de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (LUEV), qualsevol valoració que es puga fer de la seua aplicació depén de les perspectives des de les quals es contemple. L'objectiu que orienta aquest informe és el ple i idèntic coneixement del valencià respecte al castellà per part de tot l'alumnat, siga quin siga el cicle i model lingüístic en què estudeie.

Per a STEPV, les referències no poden ser altres que les assenyalades per la mateixa llei, tot i constatar que, no obstant això, els interessos polítics i ideològics han planat de manera constant sobre la aplicació de la LUEV amb tanta intensitat que, 25 anys després de la seua aprovació, tan rellevant ha resultat la manera de complir-la com la d'incomplir-la. En aquest sentit, cap govern valencià no ha marcat mai objectius temporals i progressius per al desplegament i aplicació de la llei, ni els ha sotmés a debat públic en els marcs institucionals i socials (les Corts, el Consell

Valencià de Cultura, el Consell Escolar Valencià). Per tant, no hi ha hagut debat sobre on es volia arribar ni quins mitjans i recursos s'emprarien.

Des de 1983 fins a 1995, l'aplicació de la llei va prioritzar la presència de la llengua en el currículum. En aquest període van ser nombroses les resistències a la LUEV, els entrebancs, prevencions i també adhesions. Però és a partir del curs 1995/96, quan l'aplicació de la llei inicia una nova etapa que encara continua. Una valoració realista sobre l'evolució de l'alumnat que estudia en valencià, requereix considerar la totalitat del sistema educatiu. Només així es pot identificar el seu tènue creixement i la lentíssima aplicació de la llei.

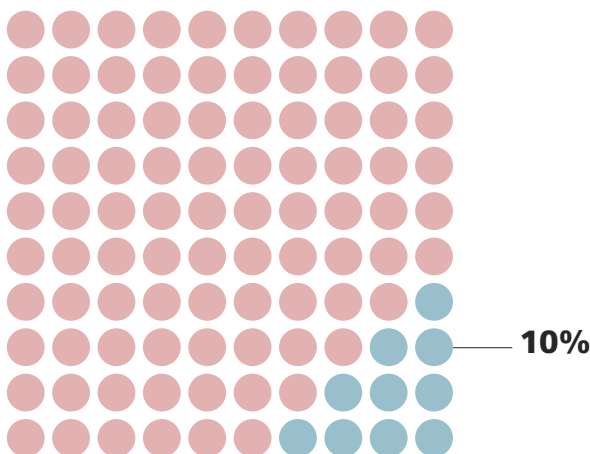
Amb això, els resultats es mostren parcials, irregulars i insatisfactoris, i això amb forts desequilibris entre els trams educatius de primària i secundària, entre centres públics i privats, i entre territoris. ■

PIPV Programa d'Incorporació Progressiva del Valencià **PIL** Programa d'Immersion Lingüística **PEV** Programa d'Ensenyament en Valencià

ALUMNAT EN VALENCIÀ

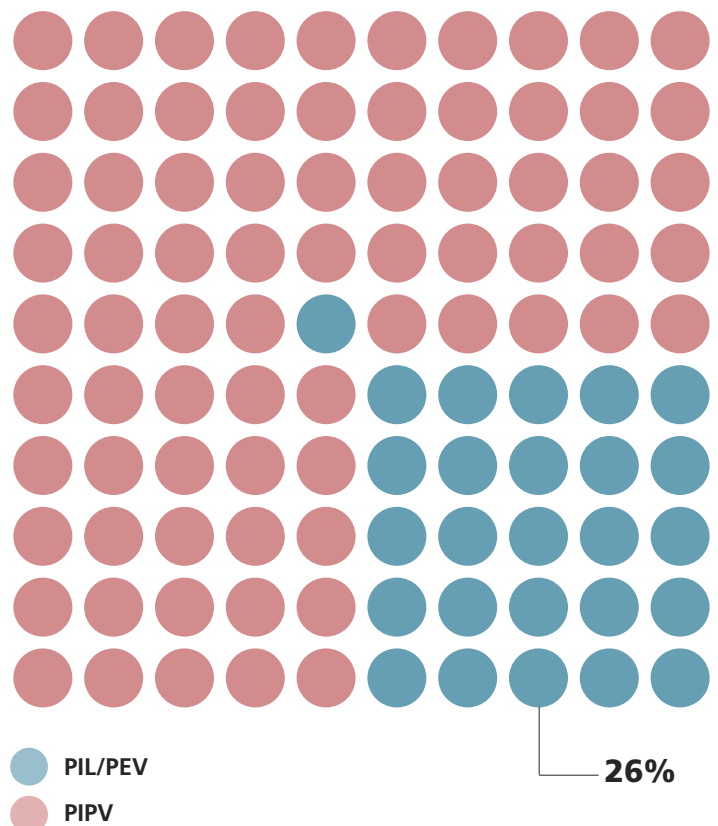
ELS CURSOS 1995-96 I 2008-09

CURS 1995/96

■ Només un de cada quatre alumnes estan escolaritzats en programes d'ensenyament en valencià —196.849—, que representen enguany el 26% del total —750.120— d'estudiants atesos per l'escola pública i la concertada.

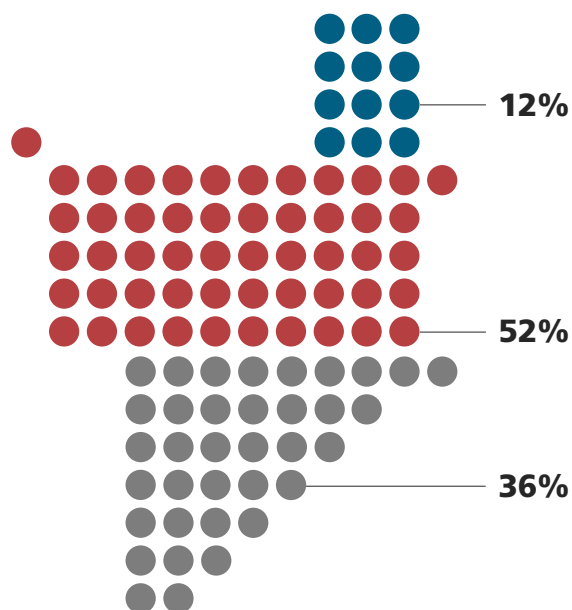
CURS 2008/09

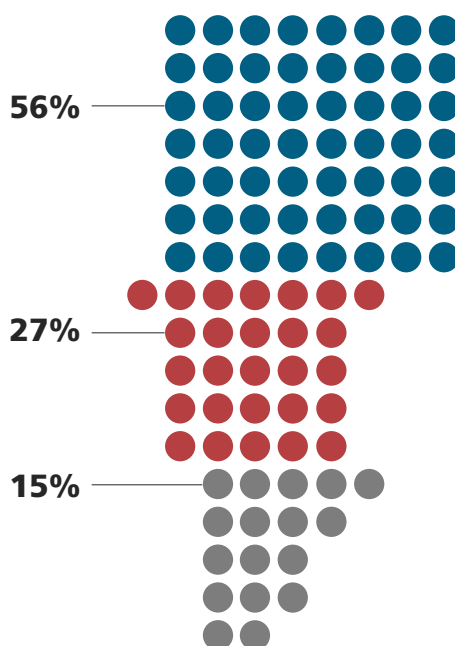
EL DESIGUAL DESPLEGAMENT TERRITORIAL

PROPORCIONS RELATIVES DELS TERRITORIS
CURS 2008/2009

■ SEGONS LA POBLACIÓ ESCOLAR

■ SEGONS L'ALUMNAT D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

- CASTELLÓ
- VALÈNCIA
- ALACANT

	POBLACIÓ ESCOLAR	%	EN VALENCIÀ	%
València	390.442	52	105.171	27
Alacant	272.302	36	42.734	15
Castelló	87.376	12	48.944	56

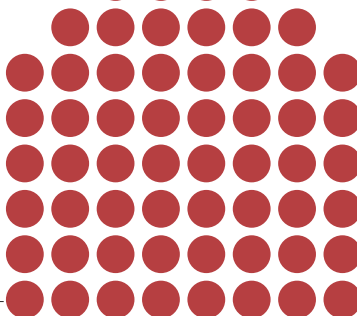
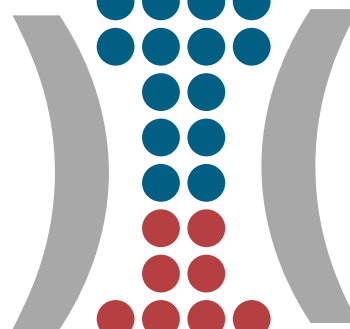
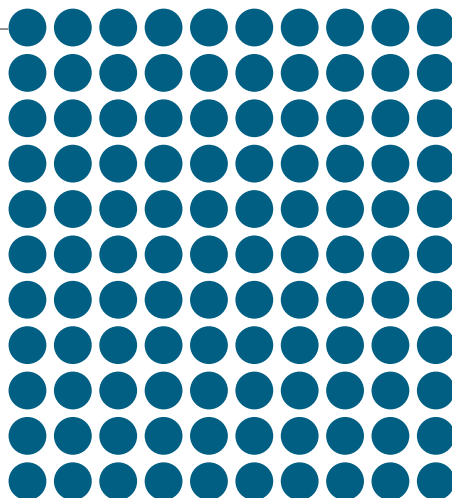
■ No hi ha continuïtat territorial. Les zones urbanes presenten percentatges inferiors. Les dades de la circumscripció de Castelló, amb un 56% d'alumnat en valencià, contrasten amb el 15% d'Alacant. València, amb un 27%, presenta un percentatge pròxim a la mitjana.

EL PAS A LA SECUNDÀRIA

ALUMNAT EN VALENCIÀ
CURS 2008/2009

PRIMÀRIA

138.223

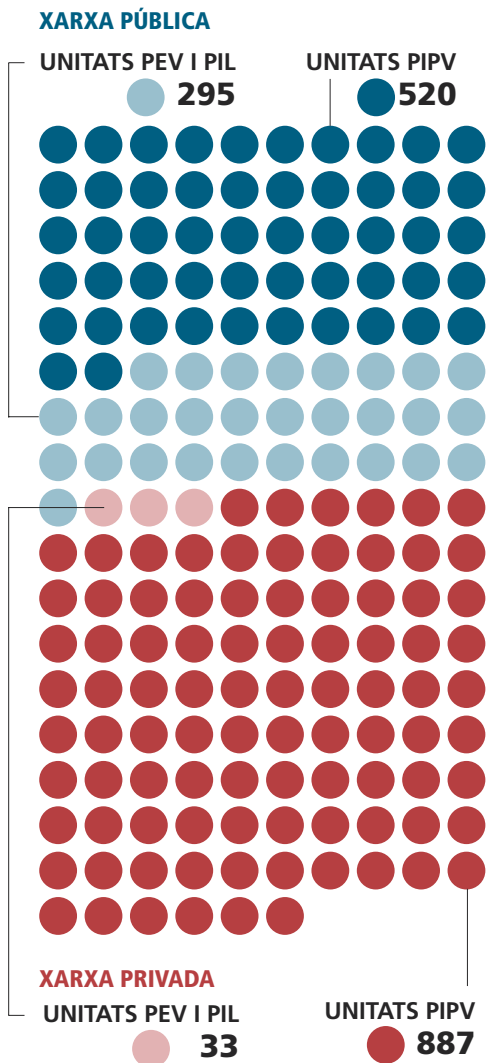
SECUNDÀRIA

58.626

- Existeixen diferències substancials entre els diferents trams d'ensenyament obligatori. Primària escolaritza un 31% d'alumnat en valencià i secundària, només el 19%. En el pas de primària a secundària es perden 12 punts.

LA DOBLE XARXA

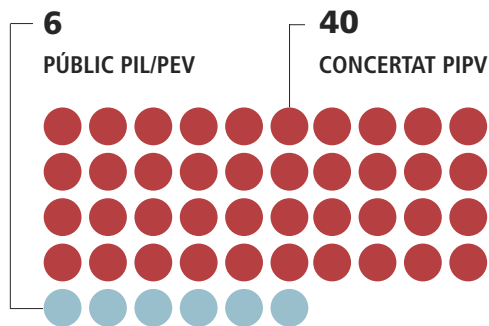
CIUTAT DE VALÈNCIA

■ L'existència d'una doble xarxa en l'aplicació de la llei està de sobres demostrada per les xifres d'escolarització: el 94% de l'alumnat escolaritzat en valencià ho fa en centres públics mentre que només un 6% ho fa en concertats. Un esment especial mereix la ciutat de València, exemple decebedor pel seu pes demogràfic i el valor simbòlic que representa. A la capital del País, en ensenyament primari, només hi ha una oferta en valencià del 19% del total d'unitats, el 90% de les quals, en l'escola pública.

CIUTAT VELLA-VALÈNCIA

En unitats

■ Al districte de Ciutat Vella de València, només existeix una escola pública —el Col·legi Sta. Teresa—, la qual imaprteix l'ensenyament en valencià. De la resta d'escoles, totes religioses, cap ni una oferta altre ensenyament que el PIPV.

UNITATS ESCOLARS EN LA CIUTAT DE VALÈNCIA (ALUMNES 6-12 ANYS)

	CIUTAT	%	PÚBLICA	%	CONCERTADA	%
Unitats	1735		815	47%	920	53%
Unitats PIPV	1407	81%	520	30%	887	51%
Unitats PIL/ PEV	328	19%	295	17%	33	2%

La catalogació lingüística dels llocs de treball dels centres docents

En 1997 es van catalogar com a bilingües tots els llocs de treball dels col·legis públics d'infantil i primària, en ocasió de l'adscripció del professorat del cos de mestres als nous llocs de treball resultants de l'aplicació del nou sistema educatiu ordenat per la LOGSE. Des del 2002, el professorat que ha entrat al sistema educatiu per concurs-oposició ho ha fet amb el requisit lingüístic, que també s'ha exigit en els concursos de trasllats.

Pel que fa a secundària, moltes línies de valencià que vénen de primària s'acaben perquè als instituts no s'ha regulat ni la catalogació lingüística dels llocs de treball, ni el requisit lingüístic en el concurs de trasllats. Així doncs, el que

es fa en valencià depén del fet fortuït que hi haja el professorat adient i amb voluntat. Ni hi ha continuïtat a les línies de valencià de l'ESO, ni hi ha planificació en batxillerat ni en formació professional. I si la situació és així no és per l'oposició del professorat. En l'acord subscrit entre l'administració i tots els sindicats de la mesa sectorial d'Educació —juny de 1999— sobre les plantilles dels instituts de secundària apareix, per primera vegada, el compromís de procedir a la catalogació dels llocs de treball. Nou anys més tard, aquest acord encara no s'ha desplegat, ni s'ha fet efectiu. ■

PROFESSORAT	CURS 2008/09	CATALOGACIÓ LINGÜÍSTICA	%
Primària i infantil	26.578	100%	52,2%
Secundària i FP	22.301	0%	43,8%
Règim especial	2.034	0%	4%
Total	50.913	-----	100%

FONT: Conselleria d'Educació

Distribució d'unitats escolars de la ciutat de València

Per districtes (Primària: 6-12 anys)

DISTRICTE	ENSENYAMENT PÚBLIC		ENSENYAMENT CONCERTAT	
	PIL/PEV	PIPV	PIL/PEV	PIPV
I. Ciutat Vella	6 (PIL)	0	0	40
II. Eixample	6 (PIL)	12	0	72
III. Extramurs	12 (PIL)	25	0	90
IV. Campanar	11 (PIL)	18	6 (PIL)	72
V. Saïdia	12 (PIL)	18	0	84
VI. Pla del Real	6 (PIL)	30	0	84
VII. Olivereta	6 (PIL)	42	6 (PIL)	66
VIII. Patraix	19 (PIL)	41	0	24
IX. Jesús	42 (PIL)	42	0	38
X. Quatre Carreres	24 (PIL)	43	3 (PIL)	59
XI. Poblat Maritims	24 (PIL)	42	6 (PIL)	72
XII. Camins al Grau	18 (PIL) 6 (PEV)	36	6 (PIL)	66
XIII. Algirós	24 (PIL)	54	0	8
XIV. Benimaclet	18 (PIL)	18	0	18
XV. Rascanya	12 (PIL)	37	6	38
XVI. Benicalap	12 (PIL)	24	0	38
XVII. Pobles del Nord	0 (PEV) 6 (PEV)	12	0	0
XVIII. Pobles del Oest	6 (PIL)	12	0	12
XIX. Pobles del Sud	14 (PIL) 11(PEV)	14	0	6
Ciutat de València	272 (PIL) 23 (PEV)	520	33 (PIL)	887

FONT: Elaboració pròpia

Les nostres propostes

- Accelerar l'increment de l'ensenyament en valencià, cosa que demana una revisió dels programes, per a tot el sistema, en la línia del que han dit les avaluacions del IVAQUE.
- Consolidar i estendre l'ensenyament en valencià en secundària, batxillerats i cicles formatius, i això exigeix la regulació de les plantilles, amb catalogació lingüística, cosa que ja era possible l'any 1999 amb l'Acord de Plantilles i que l'administració encara no ha desplegat.
- Un major equilibri territorial: 41 punts de diferència entre Castelló i Alacant demanen una planificació d'objectius que supere la voluntarietat.
- Una distribució equilibrada entre pública i privada, que el sector privat finançat amb diners públics assumisca el que li correspon, a causa del seu pes demogràfic i territorial. Sense que l'ensenyament privat concertat, ara per ara no es poden donar avanços significatius en les àrees urbanes.

El valencià en l'administració del Consell

La realitat

L'administració pública és un espai privilegiat per a "garantir l'ús normal i oficial" i "fer efectiu el dret de tots els ciutadans a conèixer i usar el valencià", com mana la Llei d'Ús. Així les coses, quins recursos ha introduït la Generalitat en l'administració? Com assegura el dret dels ciutadans a usar la llengua pròpia?

L'Administració del Consell compta amb 15.669 empleats; a només 193 se'ls ha exigut un determinat grau de coneixement del valencià, cosa que representa un exigü —ridícul— 1,2% d'empleats públics. I dels 193 la Conselleria d'Educació acapara el 40% del total. Una vegada més, el focus de la política lingüística recau quasi exclusivament sobre l'ensenyament.

La Llei

La Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, en els seus articles 2 i 5 respectivament, afirma que: La Generalitat Valenciana garantirà l'ús normal i oficial d'ambdues llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement i que La llei establirà els criteris d'aplicació de la llengua en l'administració i l'ensenyament.

Ambdós articles contenen elements que, transcorreguts 25 anys des de la seua aprovació, es poden sotmetre a l'avaluació del seu compliment, tant respecte a l'actuació del subjecte fonamental —la Generalitat— com a l'objecte, l'ús normal i el

coneixement social del valencià. És en la mateixa Llei on es reitera que "la Generalitat, com a subjecte fonamental en el procés de recuperació de la plena identitat del poble valencià, té el dret i el deure de retornar la nostra llengua a la categoria i el lloc que mereix (...) La nostra irregular situació sociolingüística exigeix una actuació legal, que sense tardar acabe amb la postració i propicie l'ús i ensenyament del valencià."

L'administració i l'ensenyament són, per tant, els dos àmbits on actua molt específicament la Generalitat per aconseguir, entre altres coses, el següents objectius, segons la llei: a) Fer efectiu els drets de tots els ciutadans a conèixer i usar el valencià; b) Protegir la seua recuperació i garantir l'ús normal i oficial. c) Regular els criteris d'aplicació del valencià a l'administració, mitjans de comunicació social i ensenyament.

L'aplicació de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, la norma estatal més recent que ordena les condicions de treball en les administracions públiques preveu l'aplicació de la cooficialitat: "Art. 54. [dels funcionaris] 11. Garantizarán la atención al ciudadano en la lengua que lo solicite siempre que sea oficial en el territorio goce de dos lenguas oficiales; Art. 56. 2. Las Administraciones Públicas, en el ámbito de sus competencias, deberán prever la selección de empleados públicos debidamente capacitados para cubrir los puestos de trabajo en las Comunidades Autónomas que goce de dos lenguas oficiales."

	PERSONAL	REQUISIT LINGÜÍSTIC	%
1 Presidència	15	0	0
2 Conselleria Presidència	402	13	3,23
3 Conselleria Governació	150	5	3,33
4 Conselleria Immigració i Ciutadania	76	2	2,63
5 Conselleria Indústria	472	20	4,23
6 Conselleria Medi Ambient	340	2	0,59
7 Conselleria Economia	1236	24	1,94
8 Conselleria Infraestructures	652	3	0,46
9 Conselleria Educació	4731	77	1,62
10 Conselleria Cultura i Esports	463	10	2,16
11 Conselleria Sanitat	761	16	2,1
12 Conselleria Turisme	114	0	0
13 Conselleria Agricultura	1453	5	0,34
14 Conselleria Benestar Social	2380	14	0,59
15 Consell Valencià de l'Esport	82	0	0
16 IVE	56	0	0
17 SERVEF	1253	1	0,08
18 ins cart val	34	0	0
19 IVAC	18	0	0
20 Institut Valencià de la Música	9	0	0
21 IVIA	267	0	0
22 IVAJ	197	1	0,51
23 Agència Val. d'ava. i prospec.	6	0	0
24 AVS	297	0	0
25 Agència Val. de Foment i Gar. Ag.		26	0 0
26 INVASSAT	179	0	0
TOTALS	15669	193	1,2%

Què fa el Consell

En l'Administració del Consell no sols no s'ha fet res per arribar a l'equiparació del valencià amb el castellà, sinó que no es contribueix de manera eficaç i seriosa a incrementar-ne l'ús i aconseguir-ne la normalitat entre la població. La tasca de la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià, encarregada de vetlar pel coneixement de l'idioma que han de tindre els ciutadans en l'àmbit laboral, no es correspon amb l'organització de l'administració, on senzillament, es fa expressa deixadesa d'aprofitar aquest coneixement davant la ciutadania. Si el públic obté una resposta en valencià per part de l'administració als seus requeriments, és, una vegada més, pel voluntarisme dels empleats públics. Aquesta no política aplicada a l'administració del Consell constitueix un incompliment flagrant de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià. ■